

GÜNEŞ, DÜNYA VE AY

(Hasan KAYA
Fen Bil. Öğrt.)

GÜNEŞİN YAPISI VE ÖZELLİKLERİ

- * Güneş Dünyamıza en yakın yıldızdır.
- * En yakın yıldız olduğu için diğer yıldızlardan büyük görünür. Güneş orta büyüklükte bir yıldızdır.
- * Tüm yıldızlar gibi gaz ve toz bulutundan oluşur.
- * % 71 Hidrojen
% 27 Helyum gazından oluşur.
- * Küresel bir şekle sahiptir.
- * Güneşte Dünya gibi katmanlardan oluşur.

- * Çekirdek en iç katmandır. En sıcak katmandır.
- * En dış katmanı Taş küre olup en soğuk katmandır.
- * Güneş diğer yıldızlar gibi ısı ve ışık kaynağıdır.
- * Güneşin çapı, Dünya'nın 109 katı olup Güneşin ışına 1 milyon 300 bin Dünya sığabilir.
- * Güneş hem kendi etrafında, hemde galaksi etrafında saat yönünün tersinde hareket eder.
- * Güneş üzerinde daha soğuk olan bölgelere GÜNEŞ LEKESİ adı verilir.
- * Güneşe çıplak gözle bakılmamalıdır.

AY'IN YAPISI VE ÖZELLİKLERİ

- * Ay Dünya'mızın tek doğal uydusudur.
- * Ay, Dünya ve Güneşten çok daha küçüktür; ancak Dünyaya Güneşten daha yakın olduğu için Güneşten daha büyük görünür.
- * Dünya'nın çapı Ay'ın çapının 4 katıdır.
- * Dünya'nın içine 64 tane Ay sığabilir.
- * Ay ışık kaynağı değildir. Güneşten gelen ışığı yansıtır.

* Ay'da atmosfer yok denecek kadar incedir.

Ay'da Atmosfer olmamasının sonuçları

- * Gece - gündüz sıcaklık farkı çok fazladır.
- * Bu nedenle yüzeyi tozlarla kaplıdır.
- * Hava olayları gözlenmez.
- * Sürekli yüzeyine göktaşları düşer ve yüzeyi kraterlerle doludur.

* Hava olayları olmadığı için Ay'da bulunan ayak izleri silinmez.

* Sıcaklık farkından dolayı su bulunmaz.

* Ay'da oksijen yoktur.

* Ayın yüzeyinde kraterlerin yanı sıra Dağlar vadiler, ovalar bulunur.

* Ancak Ay'da bitki yetiştirilebilecek bir toprak yeri yoktur.

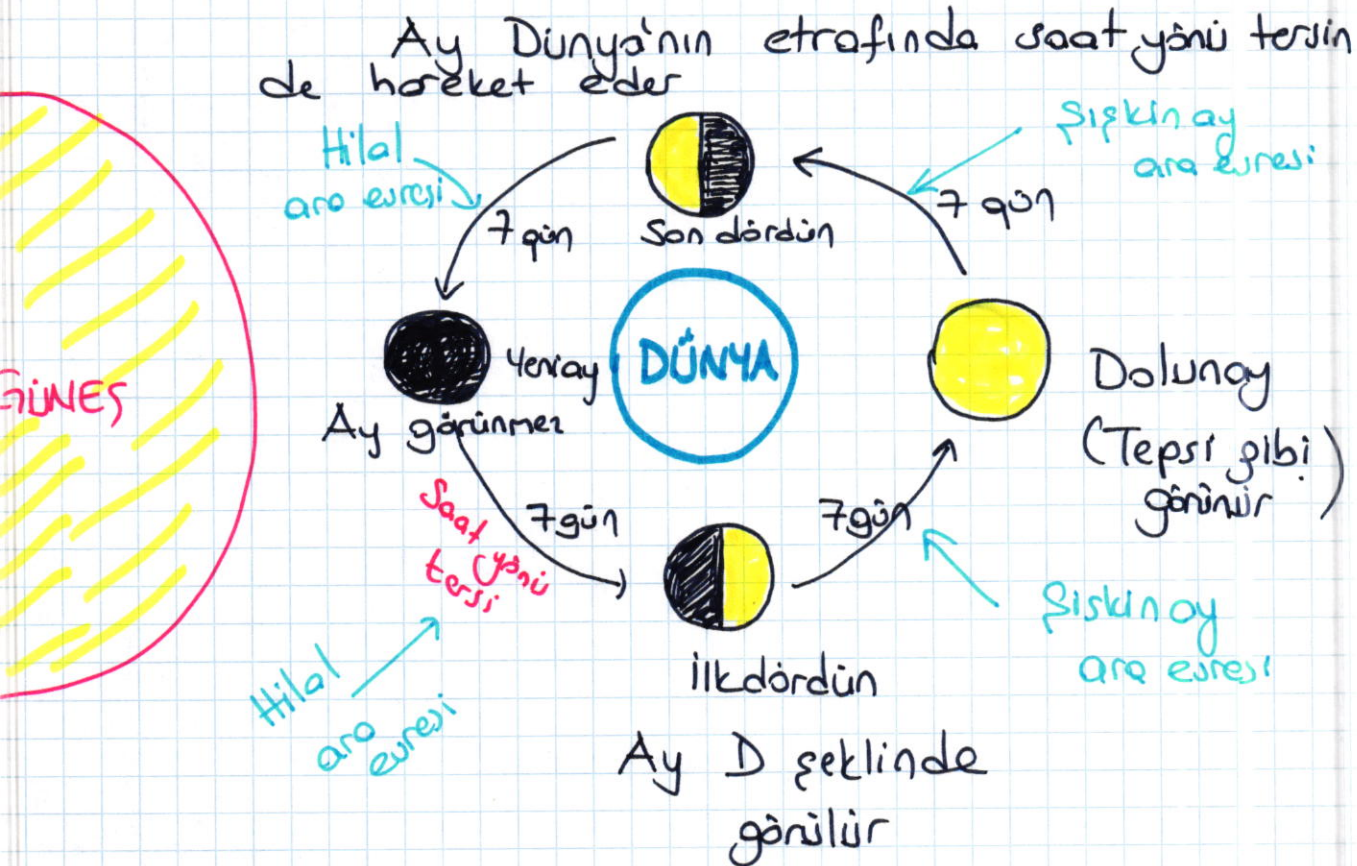
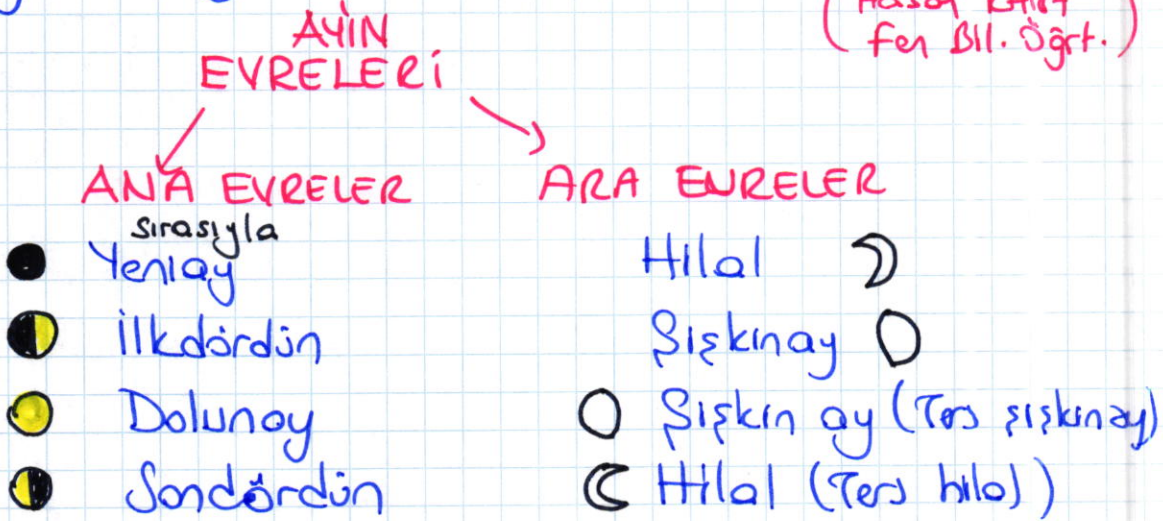
* Ay'a ilk adımı NEIL ARMSTRONG atmıştır. Apollo 11 uzay aracı ile 1969 yılında.

AY'IN EVRELERİ

Ayla baktığımızda farklı şekillerde görünür. Ay Güneşten aldığı ışığı farklı miktarda yansıttığı bu olaylara ayın evreleri adı verilir.

NOT ⇒ Ay, Dünya'nın etrafında dolanması nedeniyle Ayın evreleri oluşur.

(Hasan KAR
Fen Bil. Öğrt.)

NOT ⇒ Türk Bayrağımızdaki ara evre (hilal) Yeniay ile Sondördün arasındaki hilal (ters hilal)

NOT = Ay'ın ana evreleri arasında 7 gün vardır. Her 7 günde yeni bir evre başlar.
* Ay'ın evrelerinin tamamlanması 29 gün sürer.

Yeniay: Ay'ın Dünya ve Güneş arasında iken gerçekleşen evresidir.

* Ay'ın görünmediği evredir.

* Ay Güneş'e Dünya'dan daha yakındır.

İlkdördün = Yeniay evresinden 7 gün sonra görülen evredir. Ay'ın sağ tarafı aydınlıktır.

* D şeklinde görülür.

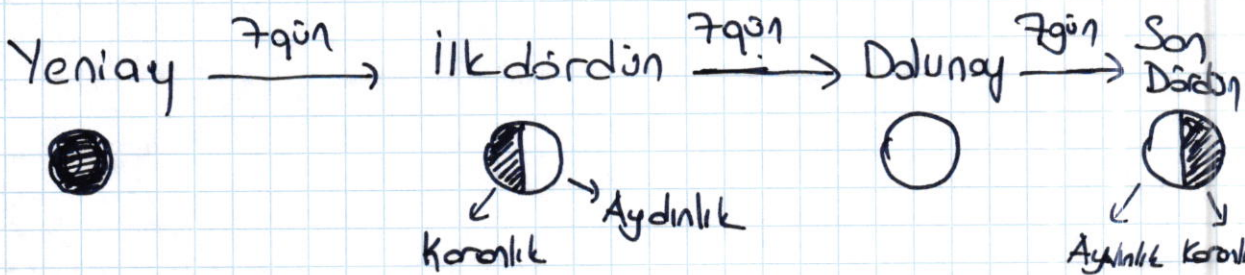
Dolunay = Bu evrede Dünya Güneş'e Ay'dan daha yakındır. Dünya, Güneş ile Ay'ın arasındadır.

* Ay'ın görünen yüzü tamamen aydınlıktır.

* Tepsi şeklinde görülür.

Sondördün: Dolunay evresinden 7 gün sonra görülen evredir. Ay'ın sol tarafı aydınlıktır.

* Ters D şeklinde görülür.

GÖK CİSİMLERİNİN HAREKETİ

GÜNEŞ: Kendi ^{ekseni} etrafında batıdan doğuya yönü saat yönünün tersinde döner.

* Bu dönüşünü 25 günde tamamlar.

DÜNYA: Hem kendi etrafında hemde Güneş etrafında hareket eder.

* Kendi etrafında 24 saatte saat yönünün tersi yönde hareket eder.

Sonucu: Gece - Gündüz oluşur. (1 gün)

* Güneş etrafında 365 gün 6 saatte saat yönünün tersinde dolar.

Sonucu: Mevsimler oluşur (1 yıl)

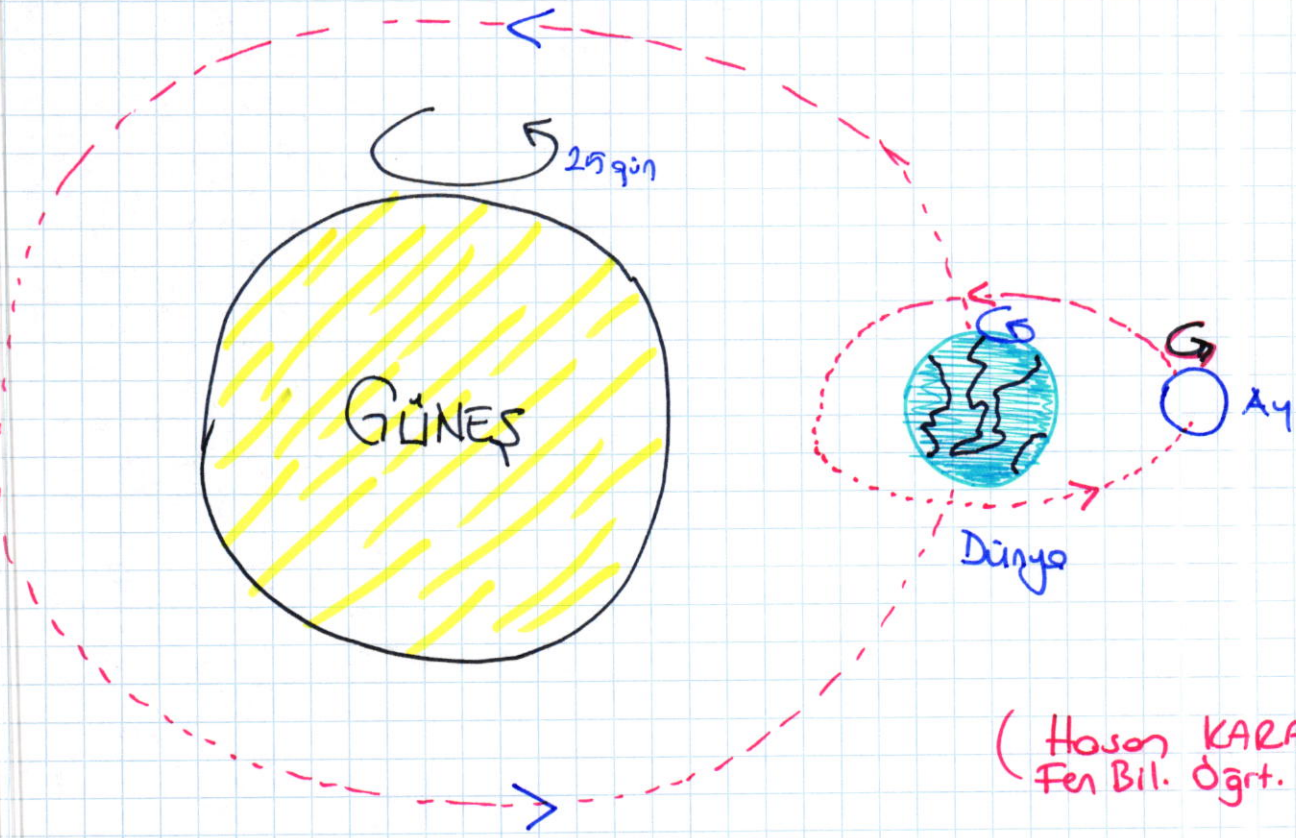
AY = 3 farklı hareketi vardır.

1. Kendi etrafında 27 gün 8 saat (27,3 gün)
2. Dünya etrafında dolunim 27 gün 8 saat (27,3 gün)
3. Dünya ile birlikte Güneş etrafında dolunim (365 gün 6 saat)

ÖNEMLİ ⇒

Ay hem kendi etrafındaki dönüşünü hemde Dünya etrafındaki dolunimini aynı sürede gerçekleştirdiği için Dünya'dan Ay'a bakan bir kişi Ay'ın hep aynı yüzünü görür.

(Havon KARA)
(Fen Bil. Öğret)

Saat yönü tersi } Ay

- Kendi Etrafında 27 gün 8 saat (27,3gün)
- Dünya Etrafında 27 gün 8 saat (27,3gün)
- ↳ Dünya ile Güneş Etrafında 365 gün 6 saat

Saat yönü tersi } DÜNYA

- Kendi etrafında 24 saat
- ↳ Güneş etrafında 365 gün 6 saat

Saat yönü tersi } GÜNEŞ

- ↳ Kendi etrafında 25 gün